

04.12.2023

Spire Bergens innspill til Stortingsmeldinger for Sør-og Vest-Norge for Klima og Naturmangfold

Spire takker for muligheten til å komme med innspill.

Verden har satt tydelige mål for både klima og natur frem mot 2050. Vi i Spire skulle gjerne sett at noen av målene var enda mer ambisiøse, men nettopp derfor er det helt avgjørende at vi gjør alt som trengs for å faktisk nå disse målene. Her har Klimautvalget 2050 gjort en viktig jobb. Følges anbefalingene til utvalget opp, vil vi komme langt på vei i å nå forpliktelsene våre internasjonalt, og ta vårt historiske ansvar for klima- og naturkrisa på alvor.

Natur

Vi er nødt til å se natur- og klimakrisa i sammenheng, og løse de to krisene samtidig. Klimatiltak som fører til degradert natur er ikke effektive klimatiltak. Derfor må alle utbygginger og nye infrastrukturprosjekt, også de som skal føre til utslippsreduksjon, ses i sammenheng med naturkrisa. Nye utbygginger må i mye større grad enn i dag legges til allerede degradert natur med lav restaureringsverdi.

Vi må verne mer av norsk natur, og det raskt. Norge må forplikte seg til 30% vern av natur nasjonalt, og her spiller kommuner og fylkeskommuner en viktig rolle i å ta initiativ til, og godkjenne nye verneområder. Kommune og fylkeskommune må også være strengere når det gjelder dispensasjonssøknader for utbygging i sårbar natur.

I dag er forvaltningen svært fragmentert, og det er for lite helhetlig tenking. For både klima og natur, trenger vi sammenhengende, robuste økosystemer. Her bør

statsforvalteren spille en aktiv rolle i å sikre god dialog mellom kommunene, og en helhetlig regional strategi for å begrense naturtap. Mange av vedtakene fattet i norske kommuner baseres på utdaterte kommunedelplaner som ikke er i tråd med eksisterende målsetninger og strategier for oppfyllelsen av verken Paris-avtalen eller Kunming-Montreal-rammeverket. Derfor er kommunene nødt til å ta ansvar for å oppdatere utdaterte kommunedelplaner, og gjennomgå vedtak gjort med utgangspunkt i disse delplanene, for å sikre at gammel informasjon og gamle feilprioriteringer ikke informerer dagens forvaltning.

Klima

Det er på høy tid at vi tar innover oss det klimautvalget 2050 la tydelig frem, at vi trenger en sluttdato for olja. Der vil medføre store omstillinger for Norge - og Vest-Norge er nok spesielt utsatt for disse omstillingene. Skal vi ha ei bærekraftig og rettferdig omstilling, vil det kreve proaktiv lokal og regional styring, som best kjenner både realitetene og mulighetene i sine nærmiljøer. Å la "markedet" styre tilgangen til arbeidsplasser i industrien på vestlandet vil være usolidarisk og risikabelt, og Spire ber om at det legges inn en større innsats for å lede den grønne omstillingen og skape nye arbeidsplasser med mer forutsigbare fremtidsutsikter.

Inkludering og medvirkning

Gode, åpne og inkluderende medvirkningsprosesser er essensielle for å få til en rettferdig og inkluderende omstilling. Medvirkning kan ikke reduseres til et punkt å krysse av på lista, men må være integrert som en selvsagt del i alle politiske prosesser og i alle ledd av forvaltningen. Det vil bety at relevante sektorer, inkludert grunneiere, beboere, arbeidere og næringsdrivende, samt andre interesseaktører, som sivilsamfunn, involveres så tidlig som mulig i planprosessene, og dermed får påvirke selve rammene for planene som legges. Dette må gjelde både for nye planprosesser, men også for revideringen av eksisterende delplaner.